

UČINKOVITE TAKTIKE

IGNORIRANJE

Otrokove bučne predstave ne opazimo. Pri tem je uspeh odvisen od vzdržljivosti odraslega.

VŽIVLJANJE

Otroku poskušamo opisati njegove občutke in mu damo vedeti, da ga razumemo.

OSEBNI PRISTOP

Otroku povemo, da se bomo boljše počutili, če se bo nehal tako obnašati.

ODHOD S PRISILO

Otroka odpeljemo v njegovo sobo in ga pustimo samega, da se umiri. Pri tem ne smemo pozabiti na varnost, otrok pa mora vedeti, da je v družbi dobrodošel, ko se bo boljše počutil.

ŠALJIVO DRAŽENJE

Primerno za otroke, ki imajo dobro razvit smisel za humor.

TAKTIKA PREOBRATA

Otrokovo pozornost poskušamo preusmeriti na nekaj drugega.

UMIK

Sami se umaknemo iz prostora in počakamo, da se otrok umiri.

POPUŠČANJE

Občasno popuščanje ne pomeni, da je starš slab. Toda če vemo, da bomo prej ali slej popustili, moramo popustiti takoj.

POSTAVLJANJE MEJA

V vsaki družini je postavljanje meja neizogibno. Otrok se mora že zgodaj naučiti od kod segajo njegove meje in do kod meje drugih.

Cilj postavljanja meja je, da se otrok nauči sprejemljivega vedenja in samonadzora. Otroku ne smemo pri tem zatirati vseh potreb in želja, a hkrati ne smemo otroku vsega dopuščati. Meje postavljamo tam, kjer so potrebne, saj se znotraj teh meja otrok čuti varnega.

Čeprav nas otrok nenehno preizkuša, je potrebno vztrajati, odločno stati za svojo odločitvijo ter pri tem biti dosleden. Pravila morajo biti realna, jasna, otroku razumljiva in primerna njegovi starosti.

Pripravila:
Kaja Valand,
svetovalna delavka

Povzeto po:

Bajt, M. (2012) Čustveni razvoj otroka. Pridobljeno 18. 2. 2021, iz https://www.nijz.si/sites/www.nijz.si/files/publikacije-datoteke/predsolski_otroci_-_prirocnik_za_izvajalce_vzgoje_za_zdravje.pdf

Hvala, E. (b.l.). Trma pri otrocih. Pridobljeno 18. 2. 2021, iz http://www2.arnes.si/~opvbisticams/jedilnik_vrtec_in_slike/trma_zgibanka.pdf

Klinc, S. (2011). Trma. Pridobljeno 18. 2. 2021, iz http://s3.amazonaws.com/vzgojiteljica/assets/issues/66/document/original_MonFeb493755CET2013sept_2011.pdf?1362287996

Madronič, P. (2007) O trmi. Pridobljeni 18. 2. 2021, iz http://assets.cdn.vzgojiteljica.si/assets/issues/88/document/original_ThuFeb1490539CET2013Vzg_01_2007.pdf?1362286979

OSNOVNA ŠOLA MAJŠPERK
Enota vrtec Majšperk

BREG 6C, 2322 MAJŠPERK, tel.: 02/794 51 81
Email: vvz.majšperk@guest.arnes.si

TRMA

Trma je vedenje, ki se praviloma začne pojavljati v obdobju malčka, med 2. in 3. letom ter traja do 4., 5. leta starosti. Je mehanizem, s katerim si poskuša otrok podrediti okolje, saj v sebi zaznava občutek neodvisnosti in jo skuša uveljavljati. Za otrokov razvoj je trma nujna, saj je izraz razvijajoče se osebnosti. Nastane kot otrokova reakcija na vzgojne zahteve odraslih.

Izvor trme je v frustraciji, ki jo otrok doživlja in je ne zna razrešiti na drugačen način. Nima še razvitega nadzora nad vedenji in čustvovanji, ki jih sproža, prav tako pa s svojim vedenjem preverja kje so meje.

VRTEC
MAJŠPERK

V tej starosti trma ne pomeni, da je otrok nevzgojen, saj se še ni naučil zadrževanja svojih potreb, tudi za krajši čas. Pogosto ne želi sprejeti nečesa drugega, kar mu odrasli ponujajo ali se pogajati, ampak samo tisto, kar si je zamislil sam.

IZBRUH TRME

Ko ima otrok izbruh trme, je tako besen, da sam sebe ne more nadzorovati.

Vzrok za izbruh trme je lahko različen. Morda otrok želi popolno pozornost, je vznemirjen ker je lačen ali utrujen, se ne počuti dobro, mu je dolgčas,... Kaže se lahko tako, da se otrok meče ob tla, kriči (lahko tudi bruha) ali prične jokati, se polula (čeprav tega več ni počel), vpije na ves glas, se ne pusti prijeti, udarja z rokami in nogami ali cepeta. Lahko pa otrok svojo stisko izrazi na čisto svoj način (se udarja v glavo, meče igrače, ...).

Otrokov namen je, da na vse načine doseže svoj cilj, čeprav včasih med trmoglavljenjem pozabi, kaj je že pravzaprav hotel.

Težave pri izbruhih nastanejo takrat, kadar otroci ugotovijo, da s svojim izbruhom pridobijo pozornost, takojšnje uveljavljanje svoje volje ali materialne dobrine. V takšnih primerih bo otrok svoje vedenje ponavljal, saj ve, da bo zanj »nagrajen«.

SOOČANJE Z IZBRUHOV TRME

Pomembno je, da se zavedamo, da otrokova trma ni njegova značajska napaka, temveč razvojna značilnost otrok. Največkrat otrok trmoglavljuje podzavestno, ker ni kos novim zahtevam in potrebuje pomoč, ne kazen.

Kreganje, vpitje ali fizično kaznovanje močno poslabšajo položaj in lahko imajo neugodne dolgoročne posledice. Najbolje je, da mirno in razumevajoče počakamo, da napad mine, pa če je še tako hudo.

- ◇ Biti moramo strpni in razumevajoči.
- ◇ Če se le da, otroka ne spravljamo v situacije, iz katerih se bo rešil le z izbruhom.
- ◇ Prepovedi otroku postavljamo tako, da z njim vzpostavimo očesni stik in mu z mirnim glasom povemo, kaj je sprejemljivo in česa ne dovolimo.
- ◇ Otroku ne smemo popuščati, še zlasti ne, ko jim preti nevarnost.
- ◇ Otrok mora dobiti na njegovo neprimerno vedenje pravo informacijo (ko se pomiri, mu moramo povedati, da se je vedel neprimerno).
- ◇ Ne smemo dovoliti, da nas otrok s svojim vedenjem izsiljuje, četudi nas vsi okrog pogledujejo. Ne smemo se pustiti spraviti v zadrego, da bi ravnali drugače, kot kadar smo z njim sami. V takšnih primerih bo otrok kmalu začel izkoriščati in manipulirati z nami.